

Bestuursverslag 2014

Markant Onderwijs Breda



Zuster Boomaarsstraat 4 - 4854 KE Bavel - 0161-4329872 –
Directie: Arjan Meertens – Brinnummer 24BE



Sterstraat 1 - 4851 BG Ulvenhout - 076-5640242 - Directie: Jos
Ermens - Brinnummer: 06BB



Straatweide 30 - 4841 ND Prinsenbeek - 076-5413230 – Directie:
Bob Schram – Brinnummer: 03CW



Kriekenstraat 43 - 4847 HE Teteringen – 076- 5812119- Directie:
Anja Gussenhoven en Monique de Jong - Brinnummer: 18GP



Kapelstraat 15 – 4817 NX Breda - 076-5811575 – Directie: Gré van
Pelt – Brinnummer: 11SJ



Cornelis Florisstraat 25 - 4827 CN Breda - 076-5871948 – Directie:
Jan de Bruijn – Brinnummer: 12LV



Jan Nieuwenhuyzenstraat 15 – 4818 RH Breda – 076-5207779 –
Directie: Carla van Eijk en Monique van Doorn Brinnummer 23PD



Twaalfbunder 2 – 4823 BJ Breda - 076-5414222 – Directie: Ans
Bielars – Brinnummer: 21PP

Inhoud

1	Algemene Informatie.....	6
2	Samenstelling van Raad van Toezicht en College van Bestuur.....	6
3	Doelstelling van Markant Onderwijs	6
4	Beleid en kernactiviteiten.....	7
5	Onderwijskundige en programmatische zaken.....	7
6	Juridische structuur en organisatie	8
7	Verslag van activiteiten & resultaten	8
7.1	Bovenschools.....	8
7.2	Onderwijsprestaties.....	9
7.3	Passend Onderwijs	11
7.4	Tevredenheid ouders en leerlingen en klachten.....	12
8.	Personele aangelegenheden	12
9	Financiële informatie.....	15
9.1	Ontwikkeling gedurende boekjaar	15
9.2	Exploitatieresultaat en toelichting op het resultaat.....	17
9.3	Treasury.....	20
9.4	Kasstromen en financieringsbehoefte.....	21
9.5	Financiële risico's.....	21
9.6	Samenvatting begroting 2014	22
9.7	Continuïteitsparagraaf.....	23
10	Kwaliteitszorg	25
11	Huisvesting	25
12	Governance	25
13	Dialogo met belanghebbenden (horizontaal)	26
14	Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen	26
15	Verslag Raad van Toezicht	27
16	Bijlage: Verantwoording Prestatiebox.....	29

Voorwoord College van Bestuur

Het jaar 2014 is voor Markant Onderwijs algemeen goed verlopen. De onderwijsopbrengsten waren tevredenstellend. De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2014 een regulier onderzoek uitgevoerd bij Obs Noorderlicht en Obs De Klokkebei. Aan deze scholen en de andere scholen ressorterend onder Markant werd het basis toezichtarrangement toegekend.

Per 1 augustus 2014 heeft de Montessorischool voor haar 'HB-afdeling' waarin fulltime onderwijs wordt gegeven aan hoogbegaafde leerlingen, afscheid genomen van het Leonardo-concept. Overweging daarbij was dat de kosten van dit concept niet meer opwogen tegen de baten. De school heeft een eigen curriculum ontwikkeld dat vanuit eigen middelen bekostigd kan worden, dus zonder extra ouderbijdrage.

Op Obs De Toermalijn is verdere invulling gegeven aan de Parelklas, waarin leerlingen onderwijs volgen die meestal in het speciaal onderwijs terecht komen. Op 1 januari 2015 telde de Parelklas 5 leerlingen. Met de Parelklas geeft Markant, bovenop het basisprofiel van alle scholen, invulling aan het Passend Onderwijs dat per 1 augustus 2014 van kracht is geworden.

Het aantal leerlingen binnen Markant Onderwijs heeft zich in 2014 positief ontwikkeld. Per 1 oktober 2014 waren 2046 leerlingen ingeschreven, tegenover 2010 leerlingen op 1 oktober 2013. Vooral de Montessorischool maakte een forse groei door (+ 59 leerlingen). Voor de andere scholen was sprake van een gelijkblijvend of licht dalend aantal leerlingen.

Het aantal medewerkers nam in 2014 af van 188 naar 182. Deze afname kan worden verklaard uit het gegeven dat minder personeelsleden in deeltijd zijn gaan werken en vacatures zijn ingevuld met tijdelijke medewerkers die al in dienst waren.

Voor een kennisimpuls en onderwijsinnovatie is binnen Markant voor de periode 2012-2016 een bedrag vrij gemaakt van € 280.000. Daarvan is in het verslagjaar € 116.290 toegekend. In december 2013 zijn er extra middelen toegekend op grond van het NOA. € 221.736 hiervan is middels een bestemmingsreserve ten gunste van 2014 gebracht. Verder is er € 27.054 onttrokken aan de bestemmingsreserve Bapo.

Het ziekteverzuim binnen Markant Onderwijs ontwikkelde zich opnieuw in positieve zin en bedroeg in 2014 4,0 % (2013: 7,01%, 2012 7,27 % en 2011: 9,04 %). Daarmee is in vier jaar tijd sprake van meer dan een halvering van het verzuimpercentage.

Het begrote jaarresultaat over 2014 bedraagt € 41.297. Het uiteindelijk financiële resultaat over 2014 bedraagt -€ 108.122. Dat is een verschil van € 149.419. Het resultaat over 2014 is als volgt opgebouwd:

Ongecorrigeerd resultaat 2014	-€ 473.202
Uitgaven ten laste van het Innovatiebudget	€ 116.290
Uitgaven ten laste van bestemmingsreserve NOA	€ 221.736
Onttrekking aan Bapo-reserve	<u>€ 27.054</u>
Gecorrigeerd resultaat	-€108.122
Begroting 2014	€ 41.297
Vershil	- € 149.419

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering is niet onverwacht omdat daaraan besluiten ten grondslag liggen waarvan de consequenties voor het jaarresultaat bij College van Bestuur en Raad van Toezicht bekend waren op het moment dat de besluiten genomen werden. In hoofdstuk 9 wordt dit verder toegelicht.

De begroting 2015 laat een verwacht resultaat zien van € 263 positief.

2014 was een belangrijk jaar voor de onderwijshuisvesting in Breda. Samen met alle andere besturen in het primaire en speciaal onderwijs heeft Markant Onderwijs zich op 16 juli 2014 aangesloten bij BreedSaam, de coöperatie die vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk is voor de onderwijshuisvesting van het primaire en speciaal onderwijs in Breda.

Markant Onderwijs heeft per 1 juni 2014 op diens eigen verzoek afscheid genomen van haar bestuurder Paul Appel. Na een interim-periode waarin Jan van Dorst de 'honneurs' waarnam, is ondergetekende per 25 augustus 2014

aangetreden als bestuurder. Als gevolg van de bestuurswisseling was onvoldoende tijd beschikbaar voor een goede voorbereiding van de jaarlijkse Markant Onderwijsdag. In 2015 wordt deze dag weer ingevuld.

Mede namens de Raad van Toezicht van Markant Onderwijs wil ik alle medewerkers en directieleden hartelijk danken voor hun inzet en betrokkenheid. Onderwijs is mensenwerk en de kwaliteit van onderwijs wordt elke dag opnieuw op onze scholen gemaakt; dat kan alleen door medewerkers die intrinsiek gemotiveerd zijn leerlingen het beste te geven van wat ze hebben. Daarmee mogen alle leerlingen van Markant Onderwijs zich gelukkig prijzen.

Breda, 29 mei 2015

drs. J.W.C.J.M. (Jos) de Kort

College van Bestuur,
Markant Onderwijs

1 Algemene Informatie

Stichting Markant Onderwijs verzorgt het openbaar primair onderwijs in de gemeente Breda. Zij doet dit met acht scholen die verspreid liggen in de stad Breda en in Bevel, Prinsenbeek, Teteringen en Ulvenhout.

Het bestuursbureau van de stichting is gevestigd aan de Hooilaan 1, 4816 EM in Breda en is telefonisch bereikbaar onder nummer 076- 5289360.

Markant Onderwijs is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 20151892.

Meer algemene informatie met betrekking tot Markant Onderwijs en de onder haar ressorterende scholen is te vinden op www.markantonderwijs.nl

2 Samenstelling van Raad van Toezicht en College van Bestuur

Op 1 januari 2014 kende de Raad van Toezicht (RvT) de volgende samenstelling:

- De heer drs. P.F.A. (Peter) Moerkens MPM, voorzitter
- De heer drs. C. (Coks) Glerum, vicevoorzitter
- De heer Th. G. (Theo) Hoeks, lid
- Mevrouw drs. M.M.A.J. (Margriet) Snellen, lid
- Mevrouw drs. C. (Cecile) Frijns, lid

Op 18 december 2014 heeft de gemeenteraad van Breda de heer Jan van Dijk benoemd tot lid van de RvT per 1 januari 2015 als opvolger van mevrouw Snellen. De gemeenteraad besloot tevens de heer Glerum opnieuw voor een periode van vier jaar te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht.

Het College van Bestuur bestond tot 1 juni 2014 uit de heer mr. P. C.W. Appel. Na een interim-periode, ingevuld door drs. J. van Dorst, bestaat het College van Bestuur vanaf 25 augustus 2015 uit de heer drs. J.W.C.J.M. de Kort.

3 Doelstelling van Markant Onderwijs

De missie van Markant Onderwijs geeft de aard en het bestaansrecht van de organisatie weer en luidt als volgt:

Markant Onderwijs wil kwalitatief hoogwaardig onderwijs aanbieden dat toegankelijk is voor alle kinderen in Breda. Daarbij wordt bewust omgegaan met de verscheidenheid in achtergronden en mogelijkheden van kinderen. Het onderwijs is gericht op het ontwikkelen van een groeiende zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van kinderen binnen een veilig en respectvol pedagogisch klimaat waarbij in kindcentra nauw samengewerkt wordt met kinderopvang-, onderwijs- en overige instellingen in de wijk en in de stad.

Markant Onderwijs is een schoolbestuur, dat focust op:

- a. De kwaliteit van de onderwijsuitvoering. De medewerkers van Markant Onderwijs, zowel individueel als in teamverband, bepalen de kwaliteit en opbrengsten van het onderwijs. Markant Onderwijs wil haar medewerkers daarom niet alleen uitdagen maar ook faciliteren.
- b. De continuïteit in termen van omvang en bedrijfsvoering. Uitgangspunten zijn dat de exploitatie in de lopende planperiode 2012-2016 minimaal op nul dient uit te komen en dat in principe elke school kostendekkend draait.
- c. De toegankelijkheid van het onderwijs. Dit is onlosmakelijk verbonden met het openbare karakter van Markant Onderwijs, dat zich richt op het aanbieden van diverse onderwijsconcepten en arrangementen, die ouders voldoende specifieke keuze- en participatiemogelijkheden bieden passend bij hun kind.

De ambities van Markant Onderwijs voor de lopende planperiode tot 2016 bestaan uit:

- Het aanbieden van een kwalitatief hoogstaand en samenhangend onderwijsaanbod in de gemeente Breda in samenwerking met de andere schoolbesturen en de regio Passend Onderwijs, waarbij Markant Onderwijs zich onderscheidt door competitieve onderwijsconcepten en dagarrangementen en een aanbod aan specifieke doelgroepen, die de keuzevrijheid van ouders inhoud geven. Het is mede om deze reden, dat Markant Onderwijs in 2013 voor wat betreft Raad van Toezicht en College van Bestuur een personele unie is aangegaan met de Stichting Vrije School Breda.
- Behoud van marktaandeel en voor bepaalde scholen een groei van het aantal leerlingen per locatie.
- Een significante verbetering voor wat betreft het systematisch uitvoeren van de kwaliteitszorg, deels leidend tot een verdere verhoging van cognitieve onderwijsopbrengsten en deels tot aantoonbare toegevoegde waarde op het gebied van de sociaal- emotionele ontwikkeling.
- Een op innovatie gerichte kwaliteitsimpuls door het stimuleren en uitdagen van de scholen en medewerkers van Markant Onderwijs, die de basis vormen voor het bereiken van de gestelde ambities. Randvoorwaarde

voor het bereiken van deze ambities vormt een structurele en reeds in gang gezette verbetering van het bedrijfsresultaat.

4 Beleid en kernactiviteiten

De missie en visie zijn vertaald in een Bestuurs Ondernemings Plan (BOP) en daarvan afgeleide deelplannen op het gebied van leerlingenzorg, personeel, huisvesting en onderhoud, financiën en investeringen.

De scholen functioneren beleidsmatig binnen het door het College van Bestuur vastgestelde BOP.

Het strategische bestuursbeleid is geoperationaliseerd in te behalen resultaten. Resultaten op schoolniveau zijn vastgelegd in de School Ondernemings Plannen (SOP). De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de realisatie daarvan.

Om het beleidsvoerende vermogen zo groot mogelijk te laten zijn, is beleidsverantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie gelegd. Uitgangspunt is dat scholen een duidelijk 'eigen gezicht' (profiel) hebben.

De kernactiviteit van Markant Onderwijs bestaat uit het realiseren van kwalitatief hoogwaardig algemeen toegankelijk openbaar onderwijs in de gemeente Breda en het zorg dragen voor de continuïteit daarvan. Per 1 oktober 2014 bedroeg het totaal aantal leerlingen 2046 (2013: 2010 leerlingen). Alle scholen van Markant Onderwijs staan open voor alle kinderen ongeacht hun geloofsovertuiging en/of afkomst. Markant Onderwijs heeft zowel oog voor leerlingen met onderwijsachterstanden en beperkingen als voor hoogbegaafde kinderen.

5 Onderwijskundige en programmatische zaken

Het openbaar onderwijs is algemeen toegankelijk binnen de zorgmogelijkheden van Markant Onderwijs als geheel en de scholen in het bijzonder. Markant Onderwijs streeft naar een veilige en stimulerende leeromgeving. Dit betekent dat er gewerkt wordt in een veilig pedagogisch klimaat waarin naast ruime aandacht voor cognitieve aspecten ook ruimte is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en zelfstandigheid van de leerlingen.

Onderscheidende onderwijsconcepten

De acht scholen van Markant Onderwijs hebben onderscheidende onderwijsconcepten. Zo kent Markant Onderwijs een Dalton school, een Jenaplanschool, een Montessorischool en scholen die op eigen wijze vormgeven aan vernieuwend onderwijs.

Onderwijs Kansen beleid

OBS Het Noorderlicht en OBS De Tweesprong participeren in het Onderwijs Kansen beleid van de gemeente Breda. Er is evenals in voorgaande jaren een gemeentelijke subsidie voor zogenoemde Schakelklassen. Deze extra bijdrage geeft scholen de gelegenheid om in kleine groepjes extra aandacht te besteden aan taalontwikkeling bij kinderen met een achterstand op dat gebied.

Het gemeentelijk beleid op het terrein van Vroeg en Voorschoolse Educatie is verder doorontwikkeld, waardoor er meer (inhoudelijke) samenwerking is tussen voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs. Onder andere de overdracht van ontwikkelingsgegevens over de kinderen van voorschool naar onze scholen is gestructureerd.

Op OBS het Noorderlicht wordt tevens gewerkt met het programma LOGO-3000. Dit ter bevordering van de taalontwikkeling van de leerlingen én de (verplichte) ouderbetrokkenheid hierbij.

De Onyxscholen – een samenwerkingsverband van scholen van Markant Onderwijs en andere besturen in economisch minder sterke wijken van Breda - organiseren jaarlijks gezamenlijke projecten, bijvoorbeeld Rondom ouderbetrokkenheid.

Hoogbegaafdheid

Per 1 augustus 2014 heeft Markant Onderwijs de samenwerking met Educate2XL beëindigd en in samenhang daarmee wordt ook de naam Leonardo afdeling niet meer gebruikt. De afdeling voor fulltime onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen is onder de naam HB-afdeling voortgezet met een eigen, voor een belangrijk deel zelf ontwikkeld, curriculum. De belangstelling voor dit onderwijs is verder toegenomen van 59 leerlingen in 2013 naar 80 leerlingen in 2014. Een verdere groei was mogelijk geweest maar om de kwaliteit van het onderwijs te kunnen blijven garanderen is het maximaal aantal leerlingen op dit aantal van 80 vastgesteld. Daarnaast is een wachtlijst ingesteld. De leerlingen van de HB-afdeling komen uit Breda maar ook uit de wijde omgeving.

In 2010 is de bovenschoolse Plusklas van Markant Onderwijs van start gegaan voor kinderen uit groep 3 tot en met 8. In de Plusklas ontmoeten leerlingen gedurende een dagdeel per week andere hoogbegaafde leerlingen en worden ze gericht begeleid om hun leerstrategieën te ontwikkelen.

Daarnaast werken de leerlingen aan hun sociale vaardigheden, omdat ze met een groep gelijkgestemden samenwerkingsopdrachten krijgen. Zij krijgen inzicht in hun sterke en minder sterke kanten en leren hoe deze effectief te gebruiken en verder te ontwikkelen. Op die manier ontwikkelen deze leerlingen een reëel beeld van zichzelf. Ook het afgelopen schooljaar hebben er weer twee groepen leerlingen van verschillende Markantscholen geprofiteerd van dit leerarrangement. In 2014 hebben we een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8 gerealiseerd; de Plusklas is nu ook toegankelijk gemaakt voor leerlingen uit groep 1 en 2.

Pareldklas

Op Obs De Toermalijn is op 1 maart 2014 een Pareldklas van start gegaan. Deze is ingericht met als doel om kinderen met een verstandelijke beperking thuisnabij onderwijs te bieden. Op 31 december 2014 kende de Pareldklas vijf leerlingen. Het streven is dit aantal uit te laten groeien tot negen. Daarmee wordt ook financieel een steviger basis onder dit initiatief gelegd. In 2015 zal de structurele financiering van de Pareldklas worden voorgelegd aan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 30-03. De eerste ervaringen met de Pareldklas zijn positief. Leerlingen, ouders, leerkrachten én 'reguliere' leerlingen van de Toermalijn zijn enthousiast over dit initiatief.

6 Juridische structuur en organisatie

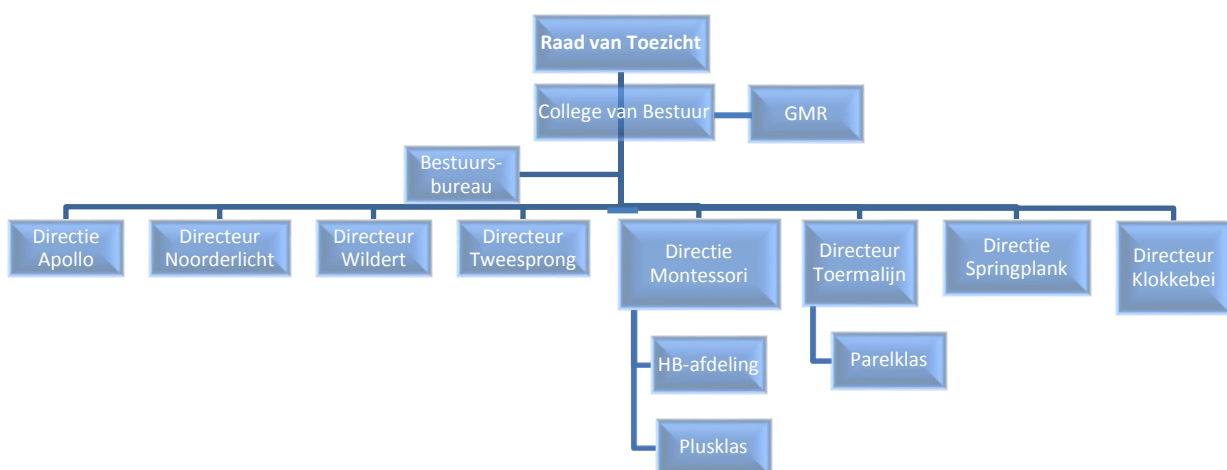
Markant Onderwijs is een stichting zonder winstoogmerk en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het organogram van Markant Onderwijs is hieronder weergegeven. Naast een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) op Markant Onderwijs niveau kent elke school een Medezeggenschapsraad (MR) en een Oudercommissie.

Het managementteam van elke school bestaat in het algemeen uit de directeur, team- of bouwcoördinatoren en de IB'er (Individueel Begeleider).

Het bestuursbureau bestaat uit een managementassistente (0,8 fte) en een stafmedewerker personeel en financiën (1 fte). Daarnaast zijn een bovenschools coördinator digitalisering (0,4 fte) en een algemeen stafmedewerker onderwijs & kwaliteit (0,5 fte) werkzaam.

De directeuren van de scholen maken deel uit van het directeurenoverleg van Markant Onderwijs. Dit overleg wordt voorgezeten door de voorzitter van het College van Bestuur en heeft een beleidsvoorbereidend karakter.

Organogram Markant Onderwijs



7 Verslag van activiteiten & resultaten

7.1 Bovenschools

Markant Onderwijs maakt deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden:

- Het WSNS (Weer Samen naar School) Samenwerkingsverband Land van Nassau;

- Regio Passend Onderwijs OOK (30-03); het College van bestuur was tot 1 juni 2014 voorzitter van het Algemeen Bestuur van deze regio (zie ook paragraaf 7.3);
- Regionaal Platform Onderwijs West-Brabant;
- Het Bestuurlijk Overleg Breda (BOB); het overkoepelende samenwerkingsverband van alle besturen voor PO en VO in de Gemeente Breda.

Bovenschools is ook in 2014 veel aandacht uitgegaan naar de doordecentralisatie van huisvestingsmiddelen van het PO vanuit de gemeente naar een nieuw te vormen coöperatie van alle PO- besturen in Breda. Deze coöperatie, BreedSaam geheten, is formeel op 16 juli 2014 opgericht; per 1 januari 2015 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting aan BreedSaam overgedragen. Het College van bestuur van Markant Onderwijs is voorzitter van de Algemene Ledenvergadering van BreedSaam.

Markant Onderwijs werkt verder samen met de volgende partners:

- Kober kindercentra in verband met het "Stockholm-Akkoord"; gestreefd wordt naar een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-13 jaar van 07.00-19.00 uur;
- Skon kinderopvang in verband met het Dubbelwijs concept;
- FD-Advies voor de uitvoering van de onderhoudsplanning;
- Onderwijs Service Groep, locatie Rotterdam voor de financiële en personele administratie; in december 2014 is besloten om de samenwerking te beëindigen per 1 januari 2016.
- Avans Hogeschool, gezamenlijk verantwoordelijk voor het opleiden van de toekomstige leraar Basisonderwijs. De directeur van Obs De Klokkebei is in 2014 toegetreden tot de Werkveld Adviesraad van de PABO van Avans Hogeschool;
- Arbo-Unie Nederland (op het gebied van ziekteverzuimbegeleiding);
- Onderwijsbegeleidingsdiensten en onderwijsadviesbureaus, waaronder Edux Breda en Hans van Rijn advies;
- PO-Raad, Markant Onderwijs is lid van de PO-raad;

Naar aanleiding van uitspraken van de belastingdienst en een daaropvolgende landelijke discussie over de vergoeding die overblijftouders ontvangen, heeft het College van Bestuur besloten dat de vergoeding op alle scholen per 1 maart 2015 moet passen binnen de kaders die de belastingdienst voor vrijwilligersvergoeding hanteert.

Op 1 december 2014 is binnen Markant Onderwijs, met verkregen instemming van de GMR en goedkeuring van de Raad van toezicht, een Klokkenluidersregeling van kracht geworden.

7.2 Onderwijsprestaties

Alle Markant Onderwijs scholen namen deel aan de CITO eindtoets 2014 en hanteerden daarnaast in het kader van het Leerlingvolgsysteem (LVS) methode-onafhankelijke toetsen om de tussentijdse vorderingen en onderwijsopbrengsten op individueel, groeps- en schoolniveau te kunnen volgen.

Hieronder zijn de - voor leerling gewicht gecorrigeerde - meerjarige scores van iedere school weergegeven. Markant Onderwijs hanteert als ambitieniveau voor de CITO eindtoets dat de scores van alle scholen op of boven het landelijk gemiddelde liggen.

CITO score op basis schoolgroepen, zoals gehanteerd door de Inspectie (zie tabel volgende pagina).

Tabel: CITO score op basis schoolgroepen

	Apollo	Klokke- bei	Montes- sori	Noorder- licht	Spring- plank	Toer- malijn	Twee- sprong	Wildert
2012								
schoolgroep	22	0	5	49	9	3	33	12
schoolscore	538,7	540,4	538,8	533,1	537,7	539,6	536,9	536,9
inspectie ondergrens	531,8	535,2	534,5	528,1	533,9	534,8	530,1	533,4
gemiddelde score groep	533,8	537,2	536,5	530,1	535,9	536,8	532,1	535,4
inspectie bovengrens	535,8	539,2	538,5	532,1	537,9	538,8	534,1	537,4
2013								
schoolgroep	19	0	4	48	8	2	31	13
schoolscore	537,2	543,2	540,6	525,9	534,8	538,4	537,1	539,2
inspectie ondergrens	532,3	535,2	534,6	528,2	534	534,9	530,4	533,2
gemiddelde score groep	534,3	537,2	536,6	530,2	536	536,9	532,4	535,3
inspectie bovengrens	536,3	539,2	538,6	532,2	538	538,9	534,4	537,2
2014								
schoolgroep	4	0	4	40	8	2	32	10
schoolscore	539,4	541,8	536,2	530,2	534,1	538	536,1	538,3
inspectie ondergrens	534,6	535,2	534,6	529,2	534	534,9	530,3	533,7
gemiddelde score groep	536,6	537,2	536,6	531,2	536	536,9	532,3	535,7
inspectie bovengrens	538,6	539,2	538,6	533,2	538	538,9	534,3	537,7
Onvoldoende	d.w.z. score onder de inspectie ondergrens							
Voldoende	d.w.z. score op de inspectie ondergrens tot aan gemiddelde score							
ruim voldoende	d.w.z. score vanaf gemiddelde score tot aan inspectie bovengrens							
Goed	d.w.z. score op en boven de inspectiebovengrens							

Conclusies:

Bij de schoolgroep rapportages wordt de school vergeleken met scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie. Dit is het percentage gewichtenleerlingen op de school. Wat betreft de scores van de scholen kunnen we constateren dat zowel in 2012-2013 als in 2013-2014 vijf à zes scholen constant hoog scores. In 2012-2013 scoorde één school (de Samenloop, intussen opgegaan in OBS het Noorderlicht) onder de inspectie ondergrens. In 2013-2014 scoort de school weer boven de inspectiegrens. Het is zaak dat minimaal vast te houden en waar mogelijk het niveau van eindopbrengsten omhoog te brengen tot aan het gemiddelde voor de schoolgroep. Dat past bij de Markant Onderwijs ambitie. Voor de Springplank geldt dat de school het niveau van de eindopbrengsten omhoog dient te brengen tot zeker de gemiddelde score voor de schoolgroep.

Vanaf het schooljaar 2014-2015 wordt de CITO eindtoets afgenomen in april. De analyse van de scores over het schooljaar 2014-2015 worden in het bestuursverslag 2015 opgenomen.

De uitstroomgegevens naar het VO zijn hieronder weergegeven (zie volgende pagina). Het uitstroomniveau bleef in 2013-2014 redelijk stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Tabel: uitstroomgegevens naar VO

UITSTROOM 2013-2014	VWO= atheneum en gymnasium	HAVO	VMBO TL	VMBO GL	VMBO KL	VMBO BL	Overig= Praktijk onderwijs en VSO	Bijzonder- heden	Totaal
Apollo	4	6	1	0	3	0	0	0	14
Klokkebei	14	25	10	0	0	0	0	0	39
Montessori	15	17	6	3	0	0	0	0	41
Noorderlicht	5	5	9	4	7	7	0	0	37
Springplank	6	5	6	4	2	3	1	0	27
Toermalijn	22	29	10	1	4	1	0	0	67
Tweesprong	3	7	10	0	7	1	0	0	28
Wildert	8	8	3	0	3	3	0	0	25
2013/2014	77	92	55	12	26	15	0	0	278
Percentage Totaal	28%	33%	20%	5%	9%	5%	0%	%	100%

Inspectietoezicht in 2014

In de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015 werden twee scholen door de Inspectie aan een nader onderzoek onderworpen. Het betrof een regulier 4- jaarlijks onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs (BS Noorderlicht en een onderwijsstelsel onderzoek (OBS de Klokkebei). De inspectie was over de kwaliteit van het onderwijs op beide scholen tevreden. In 2014 heeft de Onderwijsinspectie geen gesprek gevoerd met het College van Bestuur. De Inspectie bespreekt jaarlijks eventuele risico's die de Inspectie en/of het bestuur ziet met betrekking tot het bestuur, de scholen en de onderwijskwaliteit op de scholen. In verband met het ontbreken van actuele risico's is van het gesprek afgezien.

7.3 Passend Onderwijs

Stichting Markant Onderwijs participeert vanaf 1 augustus 2004 met al haar scholen in het samenwerkingsverband WSNS Land van Nassau, sinds september 2009 omgedoopt tot "SWV Regio Land van Nassau" na toetreding van het cluster Gilze-Rijen. Alle Markant Onderwijs scholen nemen vanaf 1 augustus 2005 deel aan hetzelfde cluster. Het College van Bestuur van Markant Onderwijs heeft zitting in het bestuur van het samenwerkingsverband.

Vanaf 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht. Uitgangspunt van die wet is dat kinderen thuisnabij onderwijs krijgen en dus zoveel als mogelijk een plaats krijgen in het reguliere basisonderwijs. Het is aan een school zelf om aan te tonen dat het een aangemeld kind niet het passende onderwijs kan bieden. Met de start van passend onderwijs is sprake van een nieuw samenwerkingsverband: het samenwerkingsverband 30-03 OOK (Optimale Onderwijs Kans). In dit nieuwe samenwerkingsverband zijn zes voormalige samenwerkingsverbanden opgegaan, waaronder het bovengenoemde samenwerkingsverband Regio Land van Nassau. 30 schoolbesturen maken deel uit van het nieuwe samenwerkingsverband; het College van Bestuur van Markant Onderwijs heeft zitting in het bestuur van het samenwerkingsverband. Een ouder van een Markantschool heeft zitting in de Ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband. Het SWV 30-03 heeft in 2014 een voorlopig ondersteuningsplan en daarop gebaseerde meerjarenbegroting vastgesteld; beide zullen in 2015 verder worden uitgewerkt. Binnen het nieuwe Samenwerkingsverband wordt gewerkt in drie subregio's, waaronder de subregio Breda. Binnen deze subregio zijn vier clusters van scholen actief. Deze clusters zijn geografisch georganiseerd; dat betekent dat scholen van verschillende besturen daarin samenwerken. Alle Markantscholen hebben in verband met de invoering van passend onderwijs een ondersteuningsprofiel opgesteld.

Zoals al vermeld is op 1 maart 2014 op Obs De Toermalijn een Parelklas van start gegaan. Deze is ingericht met als doel om kinderen met een verstandelijke beperking thuisnabij onderwijs te bieden. Op 31 december 2014 kende de Parelklas vijf leerlingen. Het streven is dit aantal uit te laten groeien tot negen. Daarmee wordt ook financieel een steviger basis onder dit initiatief gelegd. In 2015 zal de structurele financiering van de Parelklas worden voorgelegd aan het Samenwerkingsverband 30-03. De eerste ervaringen met de Parelklas zijn positief. Leerlingen, ouders, leerkrachten én 'reguliere' leerlingen van de Toermalijn zijn enthousiast over dit initiatief.

In het Zorgplan 2014-2015 van het SWV 30-03 zijn de volgende Markant Onderwijs- gegevens over de zorg te vinden op peildatum 01-10-2013:

- aantal leerlingen in het SBO: 30 of 1,4% (in 2012 waren deze cijfers: 31 of 1,4%)
- aantal leerlingen met een PCL beschikking in het BaO (*): 10 (in 2012 was dit aantal : 12)

Uitgebreide informatie is te vinden in het Ondersteuningsplan van SWV 30-03 (zie de site van het samenwerkingsverband: www.rsvbreda.nl).

- (*) PCL= Permanente Commissie Leerlingenzorg
 SBO=Speciaal Basisonderwijs
 BaO= (regulier) Basisonderwijs

7.4 Tevredenheid ouders en leerlingen en klachten

In 2012 hebben tevredenheidsmetingen plaats gevonden. De resultaten van ouders en leerlingen zijn in het Bestuursverslag 2012 weergegeven. Deze hebben een belangrijk uitgangspunt gevormd voor de School Ondernemingsplannen 2012- 2016. De metingen zijn gedaan met de toen nieuwe applicatie Integraal, waardoor vergelijking met voorgaande tevredenheidsquêtes niet goed mogelijk is. In 2014 heeft een vervolgmeting plaats gevonden die inzicht biedt in de ontwikkeling van de ouder- en leerling tevredenheid per school.

Markant Onderwijs heeft een klachtenregeling. Met de regeling wordt beoogd een zorgvuldige behandeling van klachten, waarmee het belang van de betrokkenen en een veilig schoolklimaat worden gediend. Met ingang van het schooljaar 2013/2014 wordt op schoolniveau een klachten- en incidentregistratie bijgehouden. In 2014 zijn op bestuursniveau geregistreerd:

- Een klacht over het functioneren van een leerkracht. Deze klacht heeft erin geresulteerd dat de betreffende leerling naar een andere school is gegaan.
- Een signaal over ongeoorloofd verzuim. Hiervan is aangifte gedaan bij de leerplichtambtenaar.

8. Personele aangelegenheden

Markant Onderwijs gaat uit van integraal personeelsbeleid, bestaande uit de systematische afstemming van de kennis en bekwaamheden van het personeel op geformuleerde inhoudelijke en organisatorische doelen van de scholen: de school als lerende organisatie.

Onder meer de volgende onderwerpen hebben in 2014 de aandacht gekregen:

- ziekteverzuimbeleid,
- bestuursformatieplan en mobiliteitsbeleid,
- verdere invoering van de zogenoemde functiemix,
- beoordelings- en functioneringsgesprekken,
- mobiliteitsbeleid,
- beheersing van uitkeringen na ontslag,
- Cao PO.

Stichting Markant Onderwijs hanteert een werkgelegenheidsbeleid. Dit komt er op neer dat voor alle vaste personeelsleden werkgelegenheid wordt gegarandeerd. Tot en met kalenderjaar 2014 is Markant Onderwijs er ook in geslaagd het tijdelijk personeel, uitgezonderd kortdurende vervangers te behouden voor het onderwijs.

In de tweede helft van het jaar is veel aandacht uitgegaan naar de invoering van de nieuwe cao voor het PO die op 1 september 2014 van kracht geworden is. Het gegeven dat de definitieve teksten van de cao pas medio december 2014 vastgesteld werden maakte de oriëntatie op de invoering van de cao er niet gemakkelijker op. In het voorjaar 2015 wordt het implementatietraject voortgezet. Dat geldt ook voor andere ontwikkelingen op het personele vlak, zoals de nieuwe Wet Werk en Zekerheid en de nieuwe spelregels die vanuit het Vervangingsfonds gelden.

Personeelsbestand

Per 31 december 2014 waren er 182 personeelsleden in loondienst (exclusief vervangers), overeenkomend met 138 fte. Via de WSW-regeling, de oude regeling banenpoolers en K*Pabel-detacheringen zijn medewerkers werkzaam als onderwijsondersteunend personeel (conciërges, administratief medewerkers, onderwijsassistenten). Vanaf eind 2008 zijn er ook drie OOP-ers (Onderwijs Ondersteunend Personeel) in vaste dienst werkzaam op basis van de subsidieregeling van de Centrale Financiën Instellingen (CFI).

Tabel: personeelsopbouw Markant Onderwijs

	Directies en leerkrachten		Onderwijs-ondersteunend personeel (geen gedetacheerden)		Totaal		
	Vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
Apollo	7	3	1	1	8	4	12
De Klokkebei	19	3	0	0	19	3	22
Tweesprong	19	4	1	0	20	4	24
Het Noorderlicht	18	9	1	1	19	10	29
De Springplank	9	0	2	0	11	0	11
De Wildert Dubbelwijs	13	1	0	0	13	1	14
Montessori Dubbelwijs	20	5	3	0	23	5	28
De Toermalijn	23	10	2	2	25	12	37
Bovenschools	2	1	1	1	3	2	5
Totaal	130	36	11	5	141	41	182

Inclusief directieleden (10), College van Bestuur en OOP en exclusief gedetacheerden bedraagt het aandeel van de overhead 15 % voor wat betreft het aantal personen. In 2013 was dit percentage 16%. Dit percentage wordt mede verklaard door het feit, dat op de Montessorischool en de Springplank sprake is van een tweehoofdige directie met deeltijd aanstellingen. Op basis van de werktijdfactor en exclusief gedetacheerden bedraagt het overheadpercentage 14,4%. Onderzocht wordt, of dit percentage (verder) kan worden verlaagd ten gunste van de onderwijsuitvoering.

Tabel: Leeftijdsoopbouw personeel per 31 december 2014

Leeftijdscategorie	Directies en leerkrachten		Onderwijs-ondersteunend personeel (zonder gedetacheerden)		Totaal		
	vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
0-24 jarigen	1	0	2	0	3	0	3
25-34 jarigen	24	6	0	0	24	6	30
35-44 jarigen	37	5	2	1	39	6	45
45-54 jarigen	32	9	3	1	35	10	45
55-59 jarigen	20	9	2	1	22	10	32
60-65 jarigen	18	6	1	2	19	8	27
Totaal	132	35	10	5	142	40	182

Tabel deeltijders (fte lager dan 1,0) naar leeftijd, functie categorie en sekse:

Leeftijdscategorie	Directies en leerkrachten		Onderwijs-ondersteunend personeel (zonder gedetacheerden)		Totaal		
	vrouw	Man	vrouw	Man	V	M	totaal
0-24 jarigen	0	0	2	0	2	0	2
25-34 jarigen	14	0	0	0	14	0	14
35-44 jarigen	33	1	2	1	35	2	37
45-54 jarigen	29	3	3	0	32	3	35
55-59 jarigen	13	3	2	1	15	4	19
60-65 jarigen	11	1	1	2	12	3	15
Totaal	100	8	10	4	110	12	122

Bovenstaande cijfers laten het volgende zien:

- Hoewel de gemiddelde leeftijd van het personeel stijgt, is de leeftijdsverdeling redelijk evenwichtig te noemen met een zwaartepunt bij de groep van 35-44 jarigen en 45-54 jarigen.
- De personeelsleden OP zijn voor het grootste deel vrouw (78,0 % tegen 79,2 % in 2013). 5 van de 10 directieleden zijn vrouw.
- 31 leraren zijn jonger dan 35 jaar (17 % tegen 21% in 2013).
- 27,5 % van het OP is ouder dan 55 jaar (28,9% in 2013).
- 122 personeelsleden werken in deeltijd (67,0 % tegen 67,6 % in 2013).

Ziekteverzuim

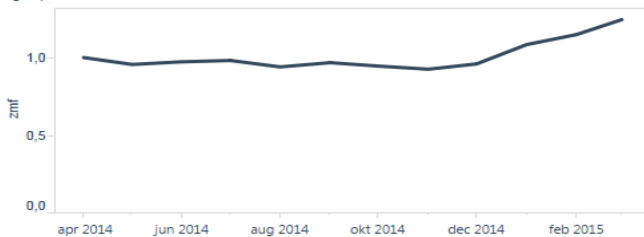
osgmetrium

Maandrapportage Verzuim

Bestuur: 41869 Stg Markant onderwijs
Cijfers t/m 3-2015

Ziekmeldingsfrequentie (ZMF)

afgelopen 12 maanden



Ziekteverzuimpercentage (ZVP)

afgelopen 12 maanden



ZMF laatste 12 maand

	2014	2015
januari	1,0	1,1
februari	1,0	1,2
maart	1,0	1,3
april	1,0	1,0
mei	1,0	1,0
juni	1,0	1,0
juli	1,0	1,0
augustus	0,9	0,9
september	1,0	1,0
oktober	1,0	1,0
november	0,9	0,9
december	1,0	1,0

ZVP per maand

	2014	2015
januari	5,8%	5,6%
februari	5,5%	6,1%
maart	5,3%	5,8%
april	5,7%	5,7%
mei	4,5%	4,5%
juni	4,3%	4,3%
juli	3,7%	3,7%
augustus	1,6%	1,6%
september	2,2%	2,2%
oktober	2,9%	2,9%
november	3,4%	3,4%
december	3,1%	3,1%

ZVP per kwartaal

	2014	2015
1e kwartaal	5,5%	5,8%
2e kwartaal	4,8%	4,8%
3e kwartaal	2,5%	2,5%
4e kwartaal	3,1%	3,1%

Gemiddelde kalenderjaar

	2014
ZMF	1,0
ZVP	4,0%
PNV	60%
GZVD	50,6

Gemiddelde schooljaar

	2013-2014
ZMF	1,1
ZVP	5,6%

Het totale ziekteverzuimcijfer (ZV1) bedroeg in 2014 4,0 %. In het kalenderjaar 2013 7,01%, in het kalenderjaar 2012 7,27 %, in het kalenderjaar 2011 9,04% en in 2010 7,83%. Ten opzichte van 2012 is daarmee sprake van een daling van het ziekteverzuim. Zeker in de tweede helft van 2014, met uitzondering van november 2014 is het ziekteverzuim afgenomen naar < 4,0%. Het vanaf 2011 geïntensiveerd verzuimbeleid is er op gericht niet alleen het langdurig ziekteverzuim terug te dringen maar ook de frequentie en duur. Het beleid is er op gericht op termijn het langdurig ziekteverzuim terug te dringen en het verzuim exclusief langdurig zieken terug te brengen op het niveau van 2008 (<4,5%). In 2014 is dat dus gelukt.

In 2013 is onder meer het instrument Verzuimsignaal op alle scholen ingevoerd. Verzuimsignaal maakt een betere analyse mogelijk.

Mobiliteit

In het kader van mobiliteit hebben van 1 januari 2014 tot 1 januari 2015 de volgende verschuivingen plaatsgevonden:

Tabel: mobiliteit

Reden	Aantal	%	WTF	%
Ontslag op eigen verzoek	2	1,10	1,2578	0,93%
Pensionering / FPU	2	1,10	1,0220	0,74%
Functiewisseling	1	0,55%	0,50	0,36%
Nieuw aangesteld	6	3,30%	3,743	2,71%
Overig ontslag/einde contract	6	3,30%	2,520	1,82%

De mobiliteitscijfers laten zien dat er sprake is van een afname van het aantal personeelsleden van 188 ultimo 2013 naar 182 ultimo 2014. De belangrijkste reden hiervan is dat minder personeelsleden in deeltijd zijn gaan werken en vacatures opgevangen worden door zittend personeel. Het herfstakkoord biedt meer financiële ruimte, om vooral jonge leerkrachten te behouden voor Markant Onderwijs. Pas op 3 februari 2015 is duidelijk geworden hoe de uitwerking hiervan er meerjarig gaat uitzien. De verwachte groei van het aantal leerlingen (vooral op de Montessorischool) biedt perspectief voor de toekomst.

9 Financiële informatie

9.1 Ontwikkeling gedurende boekjaar

De financiële kengetallen over het kalenderjaar 2014 met als referentie de kengetallen 2013 en de streefwaarden zijn samengevat in onderstaande tabel.

Tabel: financiële kengetallen

	Kengetallen 31-12-2014	Kengetallen 31-12-2013	Streefwaarden
Financiële positie			
Liquiditeit	1,32	1,29	1,50
Solvabiliteit 1	72,1	71,7	50,0
Solvabiliteit 2	69,7	69,7	--
Rentabiliteit	-4,5	1,9	>0,0
Weerstandvermogen	14,4	17,4	>11,0
Kapitalisatiefactor	40,2	43,9	<35,0
Staat van baten en lasten			
Personele lasten van totaal	83,2	82,3	--
Afschrijvingslasten van totaal	3,3	3,3	--
Huisvestingslasten van totaal	6,0	6,7	--
Overige instellingslasten van totaal	7,5	7,7	--

Zoals uit voorgaande tabel blijkt voldoet Markant Onderwijs aan nagenoeg alle streefwaarden. Hierop is door bijzondere omstandigheden een uitzondering. De liquiditeit was ultimo 2014 beneden de streefwaarde. Het betreft een momentopname. Over het jaar heen wordt wel voldaan aan de gewenste streefwaarde. Zie ook het gestelde op de volgende pagina onder Liquide middelen. De rentabiliteit is in 2014 onder de streefwaarde. Onttrekkingen uit de bestemmingsreserves Nationaal Onderwijsakkoord (NOA), Basisopbouw en Innovatie (totaal € 365.080) zijn conform de voorschriften afgewikkeld via de exploitatie van Markant Onderwijs. De extra personele uitgaven in verband met een algemene salarismaatregel per 1 september 2014 zijn slechts gedeeltelijk gecompenseerd. Verder heeft de Raad van Toezicht ingestemd met extra personele uitgaven in verband met knelpunten in de formatie van OBS De Apollo, OJS De Springplank, OBS De Klokkebei en De Montessori+. Als gevolg daarvan bedraagt het resultaat over 2014 € 149.419 minder dan begroot. Voor 2015 is een positief exploitatieresultaat begroot. Het beleid is erop gericht dat de exploitatie uit gewone bedrijfsvoering over de periode 2014 tot en met 2017 positief is.

Tabel toelichting financiële positie op balansdatum per 31-12-2013 en 31-12-2014:

Activa	31-12-2013	31-12-2014	Passiva	31-12-2013	31-12-2014
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa			Algemene reserve	3.415.112	2.941.921
Inventaris, meubilair	1.330.974	1.224.234	Overige fondsen	0	0
Leermiddelen	326.424	305.158		3.415.112	2.941.921
Overige mva	9.737	6.978			
	1.667.135	1.536.368	Voorzieningen		
Financiële vaste activa			Onderhoud	0	0
Effecten	1.448.206	1.125.321	Personeelsvoorziening	96.489	98.260
				96.489	98.260
Vlottende activa			Kortlopende schulden		
Vorderingen			Crediteuren	121.089	57.195
Debiteuren	88.240	37.460	Belastingen en premies	409.654	387.649
Ministerie OCW	496.283	556.458	Sociale verzekeringen		
Overige vorderingen/	--	--	Schulden terzake van	130.206	122.216
Overlopende activa	269.673	331.758	pensioenen		
	854.196	925.676	Overige kortlopende	7.403	39.335
			Schulden		
Liquide middelen	927.143	631.848	Overlopende passiva	716.768	572.637
				1.385.110	1.179.032
	4.896.721	4.219.213		4.896.721	4.219.213

Toelichting op de balans en de vermogenspositie per balansdatum

Materiële vaste activa (€ 1.536.368)

De materiële vaste activa zijn met € 130.767 afgenomen ten opzichte van 2013. De afname geeft aan dat de afschrijvingen hoger zijn geweest dan de investeringen in vaste activa. Het totaal aan investeringen bedroeg in 2014 € 235.053 ten opzichte van € 244.463 in 2013.

De investeringen in 2014 zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel: investeringen 2014

Inrichting speelterrein/ schoolplein	€ 4.638
Meubilair	€ 27.996
Inventaris/ Apparatuur	€ 80.380
Leermethoden	€ 53.811
Hardware en randapparatuur	€ 68.228
Totaal	€ 235.053

In 2014 is € 279.580 minder geïnvesteerd dan in de begroting voor 2014 werd voorzien. Dit komt vooral omdat ICT gerelateerde investeringen zijn doorgeschoven naar 2015 en verder.

Financiële vaste activa (€ 1.125.321)

In verband met de verzelfstandiging is in november 2009 het vermogensbeheer overgedragen aan de Rabobank. Hiertoe is een beleggersrekening geopend. Rekening houdend met de regeling belenen en beleggen en het Treasury-statuut zijn voor deze middelen waardepapieren aangeschaft. Per 31 december 2014 is € 1.125.321 omgezet in waardepapieren. Ten opzichte van 31-12-2013 is dat € 322.885 minder. Het overzicht hiervan is terug te vinden op bladzijde 14 van het financieel jaarverslag. De overige middelen die geparkeerd staan op de beleggersrekening maken onderdeel uit van de liquide middelen. Het rendement op de beleggingen bedroeg in 2014 € 105.660,75. Koersresultaten op effecten die nog niet gerealiseerd zijn worden niet toegerekend aan de financiële baten.

Vorderingen (€ 925.676)

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarden, zonder dat rekening gehouden wordt met afwaardering wegens oninbaarheid. De vorderingen bestaan voor een groot deel uit vorderingen die op korte termijn afgewikkeld

zullen worden. Hierbij is te denken aan de vordering op het Ministerie van OC&W (€ 556.458). Deze wordt in de eerste zeven maanden van 2015 afgewikkeld.

Liquide middelen (€ 631.848)

Het kengetal vlottende activa/kortlopende schulden (liquiditeit) geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om op korte termijn aan haar kortlopende schulden te voldoen. Dit kengetal zou volgens bedrijfseconomische maatstaven boven de 100 moeten liggen; op dat moment zouden de kortlopende schulden (ineens) voldaan kunnen worden. Markant Onderwijs heeft voor dit kengetal een streefwaarde vastgesteld van 150. Per 31-12-2014 bedraagt dit kengetal 132. Onder de kortlopende schulden is de bijdrage van de gemeente Breda betreffende functionele kwaliteit ad € 263.034 opgenomen. Ten slotte is voor een bedrag van € 305.739 aan opgebouwde rechten vakantiegeld opgenomen. Dit betekent dat er in totaal een bedrag van € 568.773 aan kortlopende schulden is verantwoord, welke niet direct opeisbaar zijn door derden. Corrigeren we de liquiditeit hiermee dan bedraagt deze 255 en is daarmee dus ruim boven de streefwaarde van 150.

Eigen vermogen (€ 2.941.921)

De solvabiliteit geeft inzicht in hoeverre een organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Volgens bedrijfseconomische maatstaven zou de solvabiliteit meer moeten bedragen dan 25%. Hieraan voldoet Markant Onderwijs met 72,1 % in ruime mate. In 2008 heeft een risicoanalyse plaatsgevonden waarbij streefwaarden voor de noodzakelijke (minimale en maximale) omvang van het vermogen zijn vastgesteld. Markant Onderwijs heeft als streefwaarde voor de solvabiliteit een range van 30% tot 50% vastgesteld.

Voor het weerstandsvermogen is als streefwaarde een percentage tussen de 11% en 15% vastgesteld. Ultimo 2013 bedraagt het weerstandsvermogen 14,4 %. Het beleid van Markant Onderwijs is er op gericht te investeren in het onderwijs als het weerstandsvermogen boven de vastgestelde norm komt. Jaarlijks wordt hiervoor een meerjaren investeringsplanning opgesteld waarin rekening wordt gehouden met de ontwikkeling ten opzichte van deze norm. In 2014 is de meerjarenbegroting bijgesteld, waarbij nadrukkelijk rekening gehouden wordt met het strategische beleid, bezuinigingen, de schoolconcepten en de ontwikkeling van de risico's. Op basis daarvan kan bepaald worden of en in welke mate reserves omgezet kunnen worden in extra investeringen in het onderwijs. Leidraad hiervoor is ook het toezichtkader vanuit de Inspectie voor het Onderwijs. Verder geeft de toekenning van extra middelen op basis van herfstakkoord in 2013 een enigszins vertekend beeld. Immers 7/12^e deel van deze extra bekostiging (€ 221.736) is aangewend ten behoeve van de begroting 2014 en € 116.290 is geïnvesteerd vanuit het geormerkte innovatiefonds.

Voorzieningen (€ 98.260)

Als gevolg van gewijzigde regelgeving met betrekking tot het invoeren van de richtlijn 660 voor onderwijsinstellingen per 1 januari 2008 is een voorziening getroffen voor jubilea. Deze voorziening is vastgesteld op € 75.997. Uitgangspunt voor de vorming van deze voorziening is conform de VosAbb een norm van € 550 per fte, gebaseerd op ervaringscijfers vanuit het Voortgezet Onderwijs. In 2014 is € 22.078 uitbetaald aan gratificaties en is € 21.295 gedoteerd aan de voorziening jubilea. De voorziening spaarverlof (€ 22.263) is conform de begroting verwerkt.

Kortlopende schulden (€ 1.179.032)

Het kengetal kortlopende schulden/totaal baten * 365 geeft een indicatie van het (extern) kapitaalgebruik in dagen. In 2014 is dit kengetal gedaald naar 41,1 (van 46,4 in 2013). Als gevolg van het ontbreken van gegevens van overige PO-instellingen, zijn er geen conclusies te trekken.

9.2 Exploitatieresultaat en toelichting op het resultaat

2014 sluit af met een ongecorrigeerd resultaat van - € 473.202.

Tabel exploitatieresultaat 2014

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot
	2013	2014	2014	2014	2015
BATEN					
Rijksbijdragen	10.041.725	9.693.785	9.768.819	75.034	10.436.888
Overige overheidsbijdragen	354.674	100.000	67.792	-32.208	62.000
Overige baten	733.119	590.767	624.725	33.958	212.971
<i>Totaal baten</i>	<i>11.129.518</i>	<i>10.384.552</i>	<i>10.461.336</i>	<i>76.784</i>	<i>10.711.859</i>
LASTEN					
Personeelslasten	9.053.974	8.663.527	9.137.937	-474.410	9015.548
Afschrijvingen	359.825	348.810	365.820	-17.010	264.972
Huisvestingslasten	739.532	623.324	668.823	-45.499	722.574
Overige lasten	841.589	780.444	826.198	-45.754	801.352
<i>Totale lasten</i>	<i>10.994.920</i>	<i>10.416.105</i>	<i>10.998.778</i>	<i>-582.673</i>	<i>10.804.446</i>
Saldo baten en lasten	134.598	-31.553	-537.442	-505.889	-92.587
Financiële baten en lasten	80.782	72.850	64.240	-8.610	92.850
Exploitatieresultaat	215.380	41.297	-473.202	-514.499	263
Reserve NOA			221.736		
Reserve Innovatie			116.290		
Reserve Bapo			27.054		
Totaal			-108.122		

Exploitatieresultaat (-€ 473.202)

Er wordt gestreefd naar een positieve rentabiliteit over de planperiode. Het streefgetal van het BOP voor de periode 2012 – 2016 is groter dan nul. Met het resultaat over 2014 en de begroting voor 2015, gecorrigeerd voor onttrekkingen aan de Bapo-reserve, zal het meerjarig resultaat gerealiseerd kunnen worden. Vergelijk de cijfers uit gewone bedrijfsvoering over de periode 2012 tot en met 2015.

	Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	Begroot uit gewone bedrijfsvoering 1)
2012	-30.551	-88.766
2013	152.319	97.866
2014	-108.122	11.236
2015	<u>263</u>	<u>137.736</u>
Saldo	<u>13.909</u>	<u>158.702</u>

1) Met het oog op een consistente vergelijking tussen de begroting zoals opgenomen in het Bestuursondernemingsplan en de resultaten uit gewone bedrijfsvoering zijn beide gecorrigeerd voor onttrekkingen uit de Bapo-reserve.

De rentabiliteit over 2014 bedraagt -4,5 % en is ten opzichte van 2013 (1,92%) beduidend lager. Het resultaat van - € 473.202 is ongecorrigeerd. Immers de uitgaven in het kader van innovatie, evenals de NOA-middelen maken onderdeel uit van dit resultaat. 7/12^e deel van de NOA-middelen zijn in de meerjarenbegroting 2014 tot en met 2017 middels een bestemmingsreserve toegerekend aan 2014. Corrigeren we eerdergenoemd resultaat over 2014 hiermee dan leidt dit tot het volgende resultaat.

Resultaat	-€ 473.202,00
+ Uitgaven in het kader van mobiliteit/ Bapo	€ 27.054,00
+ Uitgaven in het kader van innovatie	€ 116.290,00
+ Bestemmingsreserve NOA	€ 221.736,00
Gecorrigeerd resultaat	-€ 108.122,00

Met dit gecorrigeerd exploitatieresultaat zou de rentabiliteit -1,03% bedragen.

Rijksbijdragen (€ 9.768.819)

De rijksbijdragen zijn € 75.037 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door:

Budget	Werkelijk	Begroot	Verschil
Rijksbijdragen OCW/LNV	9.018.051	8.932.548	85.503
Personele en materiële groei	59.897	0	59.897
NOA *	0	221.736	-221.736
Subsidie jonge leraren	63.724	110.000	-46.276
Overige personele vergoedingen	627.147	429.498	197.649
Totaal	9.768.819	9.693.782	75.037

* 7/12^e deel hiervan (D.I. € 221.736) is middels een bestemmingsreserve toegevoegd aan de begroting 2014-2017

Toelichting:

- Het aantal kinderen dat met een rugzak wordt begeleid is per saldo gelijk gebleven.
- De rijksbijdrage bedraagt 93,38 % van de totale baten en is hoger dan in 2013 (90,23%).

Overigens geeft het kengetal een indicatie van de mate waarin het bevoegde gezag afhankelijk is van de rijksbijdrage. Dit kengetal is gestegen omdat er vanaf 2014 er geen recht meer is op de zogenoemde bruidsschatregeling van de gemeente in verband met de verzelfstandiging in 2009. Ook de subsidie voor de schakelklas is vanaf 1 augustus 2014 ca. 70% lager worden.

De NOA-vergoeding, en de vergoeding voor de jonge leraren is voor 7/12 deel toegevoegd aan de begroting voor 2014-2017. Volgens de EFJ-voorschriften zijn de NOA middelen volledig verantwoord in 2013. Markant Onderwijs heeft er voor gekozen tenminste 7/12e deel van deze subsidie aan te wenden voor 2014. Met name het wegvallen van de bruidsschat regeling van de gemeente Breda en stijgende kosten zorgen voor een dusdanige frictie dat aanvullende bekostiging noodzakelijk is. Door de extra subsidie evenredig te verdelen over het schooljaar ontstaat een evenwichtig beeld.

In het kader van passend onderwijs is de bijdrage vanuit het samenwerkingsverband en de leerlinggebonden financiering vervallen. Vanuit het samenwerkingsverband OOK ontvangt Markant Onderwijs nu een budget voor Lichte Ondersteuning en een budget voor Zware Ondersteuning. Tot 1 augustus was de bijdrage vanuit het samenwerkingsverband administratief ondergebracht onder Overige Baten. Vanaf 1 augustus 2014 worden de inkomsten vanuit het samenwerkingsverband toegerekend aan de Rijksbijdragen.

Overige overheidsbijdragen (€ 67.792)

De overige overheidsbijdragen bedroegen in 2014 0,65 % van de totale baten. Het betreft hier alleen de baten vanuit de gemeente in het kader van de schakelklassen. Per 1 augustus 2014 is de regeling schakelklassen 2.0 ingevoerd. Deze nieuwe regeling staat nu open voor een grotere groep scholen. Per saldo pakt deze regeling voor Markant Onderwijs in het schooljaar 2014-2015 negatief uit. In de begroting waren we uitgegaan van een subsidie van € 100.000. De daadwerkelijke subsidie is uiteindelijk € 67.792 geworden. Vanaf het schooljaar 2015-2016 gaan meer scholen van Markant Onderwijs gebruik maken van de regeling Schakelklassen.

Overige baten (€ 605.276)

De overige baten bedragen in 2014 5,80 % van de totale baten. De overige baten zijn € 33.958 hoger dan begroot. De opbouw van dit verschil is opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel overige baten

Budget	Werkelijk	Begroot	Verschil
Verhuuropbrengsten	176.791	159.625	17.166
Detacheringsbaten	7.364	3.000	4.364
Ouderbijdragen/ lesgelden	8.923	0	8.923
Bijdragen van Rudolf Steiner	61.015	15.000	46.015
Bijdragen van derden inclusief middelen vanuit het Samenwerkingsverband tot 1-8-2014	370.632	413.142	-42.510
Totaal	624.725	590.767	33.958

Personele lasten (€ 9.137.937)

De personele lasten bedragen 83,1 % van de totale lasten. Dit kengetal is flink gestegen ten opzichte van 2013 toen het percentage 82,22 % bedroeg. De personele lasten zijn € 399.768 hoger dan begroot. De opbouw van dit verschil is opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel personele lasten

Budget	Werkelijk	Begroot	Vershil
Salarislasten	9.250.113	8.422.550	-827.563
Af: Uitkeringen VF/UWV	-517.646		517.646
Salarislasten excl. vervangingen	8.732.467	8.422.550	-309.917
Dotatie personele voorzieningen (jubilea/ spaarverlof)	23.849	7.207	-16.642
Cursuskosten	84.892	99.870	14.978
Hogere kosten bedrijfsgezondheidszorg (BGZ)	22.900	21.826	-1.074
Werving personeel	39.969	2.750	-37.219
Overige personeelslasten	85.269	-37.776	-123.045
Extern personeel	148.591	147.100	-1.491
Totaal	9.137.937	8.663.527	-474.410

Van de personeelslasten komt € 116.290 ten laste van de bestemmingsreserve innovatie.

In verband met het vertrek van de heer Appel als College van Bestuur per 1 juni 2014 is via een extern bureau Wesselo een nieuw College van Bestuur aangetrokken. Ook is er een nieuwe directeur voor OBS De Wildert aangezocht. De geraamde kosten Werving personeel worden hierdoor met € 37.219 overschreden.

Afschrijvingslasten (€365.820)

De afschrijvingslasten zijn € 17.010 hoger dan begroot. Dit verschil is ontstaan doordat in 2013 meer investeringen hebben plaatsgevonden dan verwacht bij het opstellen van de begroting voor 2014.

Huisvestingslasten (€ 668.823)

De huisvestingslasten zijn € 45.499 hoger dan begroot. Grotendeels wordt dit veroorzaakt door schoonmaakkosten (€ 29.366), publiekrechtelijke heffingen (€ 11.994) en een overschrijding op beveiligingskosten (€3.711).

Overige instellingslasten inclusief leermiddelen (€ 826.198)

De overige instellingslasten zijn in 2013 (€ 45.754) hoger dan begroot. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door:

- Abonnementen, licenties en ICT gerelateerde softwareabonnementen. Hiervoor is € 51.697 meer uitgegeven dan begroot. Belangrijkste reden hiervoor is de verschuiving van de traditionele leermiddelen naar software en licenties. In de begroting voor 2015 is hier nogmaals extra aandacht aan gegeven

Financiële baten en lasten (€ 64.240)

De financiële baten zijn € 8.610 lager dan begroot. Het rendement op de financiële activa over 2014 bedroeg € 105.660,75. Echter koersresultaten die nog niet verzilverd zijn mogen niet aan de exploitatie toegevoegd worden.

9.3 Treasury

Markant Onderwijs hanteert een Treasury statuut rekening houdend met de regeling belenen en beleggen van het Ministerie van OC & W. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. Markant Onderwijs heeft een defensief financieel beleid gevoerd. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen en deposito's.

Per 31 december 2014 was € 1.549.653 van het vermogen met een beleggersrekening in beheer gegeven aan de Rabobank. Binnen de kaders van de regeling belenen en beleggen en het Treasury statuut wordt deze rekening aangewend voor de aanschaf van effecten. Per 31 december 2014 is € 1.228.281 (beurswaarde) omgezet in waardepapieren. Ten opzichte van 31 december 2013 is dat € 284.839 minder. Dit heeft deels te maken met het feit dat er steeds minder effecten zijn die voldoen aan de voorwaarden genoemd in het treasurybeleid en ook nog renderend zijn. Daarnaast is eind 2013 extra bekostiging door OC&W beschikbaar gesteld. Daardoor was ongeveer € 300.000,00 minder liquide middelen nodig.

Het Treasury comité, bestaande uit een lid van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de stafmedewerker Personeel en Financiën en de deskundige van de bank komt tweemaal per jaar bijeen of zoveel vaker als de marktomstandigheden daartoe aanleiding geven. Het Treasury comité voert overleg over de uitvoering van het Treasury beleid.

Op bladzijde 14 van het financieel jaarverslag is een overzicht van opgenomen van de beleggingen per 31 december 2014 evenals de looptijd van de beleggingen. Op 31 december 2014 voldeden deze beleggingen aan de minimale rating van AA-.

Het treasurystatuut is echter dusdanig scherp beschreven dat onder de huidige economische omstandigheden de vermogensbeheerder onvoldoende mogelijkheden heeft om met voldoende rendement te beleggen in effecten. In de loop van 2015 zal het treasurystatuut op punten herschreven worden zodat de vermogensbeheerder meer mogelijkheden heeft om effecten aan te kopen die wel rendabel zijn. Uiteraard zal hierbij tenminste rekening gehouden worden met bepalingen in de regeling belenen en beleggen van OC&W.

9.4 Kasstromen en financieringsbehoefte

Het exploitatietekort van € 537.442 exclusief financiële baten en lasten en de lagere investeringen ten opzichte van afschrijvingen zijn van invloed geweest op het kasstroomoverzicht 2014.

Voor 2015 is een positief exploitatiesaldo van € 263 begroot. Noodzakelijkerwijs wordt geïnvesteerd in ICT in verband met de vervanging digiborden en hardware. In totaal zal hiervoor naar verwachting € 188.797 meer aan liquide middelen worden aangewend. Verder wordt € 30.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Innovatie en dient mogelijk de financiële baten en lasten bijgesteld te worden naar € 50.000. In totaal zal € 268.797 onttrokken worden aan de liquide middelen. Een deel van de beleggersrekening zal hiervoor gebruikt worden. Gezien het eigen vermogen van Markant Onderwijs en de financiële buffer die op deze rekening wordt gehouden zal niet naar externe financiering gekeken hoeven te worden.

9.5 Financiële risico's

Binnen Markant Onderwijs is in het voorjaar van 2012 een risicoanalyse opgesteld aan de hand van een elders ontwikkeld model en met behulp van input van het College van Bestuur, een aantal directeuren en de stafmedewerker Personeel en Financiën. Daaruit kwamen 5 risicogroepen naar voren:

1. Krimp leerlingaantal
2. Investerings
3. Concurrentiepositie en imago
4. Onderwijskwaliteit
5. Kwaliteit teams en leiding

Risicogroep 1 Ontwikkeling leerlingenaantal

Het financiële risico van krimp wordt voldoende afgedekt door het worst case scenario opgesteld begin 2015 (daling instroom met 5%). Verder wordt ook in de MJB 2015-2018 rekening gehouden met voldoende natuurlijk verloop in verband met pensionering. Een stimuleringsregeling voor mobiliteit van medewerkers is daarvoor niet nodig

Risicogroep 2 Investerings

Op het gebied van investeringen laat de Meerjarenbegroting 2014 en volgende jaren geen bijzondere risico's zien. Het voornemen is wel om in 2015 aanzienlijk te investeren (€ 425.653).

Risicogroep 3 Concurrentiepositie en imago

Inmiddels is een marktonderzoek uitgevoerd in Prinsenbeek. De cijfers over 2014 laten een groei zien bij met name het Noorderlicht, de Montessori en de Springplank. Deze groei zet zich voort in 2015.

Risicogroep 3 Onderwijskwaliteit

Dit risico wordt enerzijds afgedekt door de invoering van Integraal, de toenemende gerichtheid op opbrengstgericht

werken en anderzijds door school specifieke actieplannen; deze zijn opgesteld naar aanleiding van eerdere bezoeken door de Inspectie. Door de Inspectie is in 2014 aan alle scholen van Markant Onderwijs continuering van het basis toezichtarrangement verleend. Inmiddels is onder externe begeleiding een traject gestart om de kwaliteit op alle scholen te verbeteren.

Risicogroep 5 kwaliteit teams en leiding

Dit risico wordt voldoende afgedekt door het innovatiebudget 2012-2016 ad in totaal € 280.000 bestemd voor investeringen in de medewerkers van Markant Onderwijs en de overige maatregelen van het BOP. In dit kader verdient ook de Contourennota Personeelsbeleid van Markant Onderwijs van november 2012 vermelding. Deze is besproken in het DOPO en de GMR. Bespreking met de Raad van Toezicht heeft eind november 2012 plaats gevonden. Bovendien wordt onderzocht in hoeverre de extra ter beschikking komende middelen kunnen worden ingezet voor verdere kwaliteitsverbetering.

Overige risico's

Conform het advies uit de Managementletter 2011 is de voorziening onderhoud heroverwogen en is geïnventariseerd welke werkzaamheden uitgesteld kunnen worden (principe van "nut en noodzaak").

In relatie tot de begroting 2016 zal een nieuwe risicoanalyse gemaakt worden.

9.6 Samenvatting begroting 2015

Tabel samenvatting begroting

	Realisatie	Begroting	Begroting
	2014	2014	2015
Baten			
Rijksbijdragen OCW	9.768.819	9.693.785	10.436.888
Overige overheidsbijdragen- en subsidies	67.792	100.000	62.000
Overige baten	624.725	590.	212.971
Totale baten	10.461.336	10.384.552	10.711.859
Lasten			
Personeelslasten	9.137.937	8.663.527	9.015.548
Afschrijvingslasten	365.820	348.810	264.972
Huisvestingslasten	668.823	623.324	722.574
Overige lasten	826.198	780.444	801.352
Totale lasten	10.998.778	10.416.105	10.804.446
Saldo baten en lasten	-537.442	-31.553	-92.587
Financiële baten/ Financiële lasten	64.240	72.850	92.850
Nettoresultaat	-473.202	41.297	263

Voor de meerjarenbegroting 2015 en volgende jaren wordt op voorhand uitgegaan van de volgende prognose leerlingenaantallen. Deze is gebaseerd op een neerwaartse bijstelling van de leerlingenprognose van de gemeente Breda aan de hand van werkelijke instroom.

Tabel prognose ontwikkeling aantal leerlingen

1-10-2010 feitelijk	1-10-2011 feitelijk	1-10-2012 feitelijk	1-10-2013 feitelijk	1-10-2014 feitelijk	1-10-2015 prognose	1-10-2016 prognose	1-10-2017 prognose
2158	2100	2067	2010	2046	2068	2060	2030

De meerjarenbegroting 2015 tot en met 2017 laat een negatief exploitatieresultaat zien van -€ 84.314 (exclusief, de extra middelen die op basis van het herfstakkoord door het kabinet zijn toegezegd. Begin februari 2015 is duidelijk geworden hoe het regeerakkoord gaat uitwerken voor 2015 en verdere jaren. Actualisering van de meerjarenbegroting levert een positief exploitatieresultaat op van cumulatief € 413.687. De ambities uit het

herfstakkoord dienen hiermee nog wel gefinancierd te worden. In de voorbereidingen voor het nieuwe bestuur ondernemingsplan (B.O.P. periode 2016-2020) is hier ook al op ingezoomd.

9.7 Continuïteitsparagraaf

Tabel ontwikkeling personeel en leerlingen

Kengetal	Verslagjaar	2015	2016	2017
Personele bezetting in FTE	138,18	137,08	137,08	137,08
- Management	10,16	9,86	9,86	9,86
- Onderwijzend personeel	119,08	118,08	118,08	118,08
- Onderwijs Ondersteunend	8,94	9,14	9,14	9,14
Leerlingenaantallen	2046	2068	2060	2030

Bijgaande ontwikkeling van de personele bezetting is exclusief natuurlijk verloop op basis van pensionering behoudens het vertrek van tweepersoneelsleden waarvan al vast staat dat zij binnen nu en half jaar vertrekken. De aanpassing van de personele bezetting gaat per 1 augustus 2015 niet gepaard met gedwongen ontslagen van vast personeel.

Met de prognose van de leerlingenaantallen wordt de trend van de gemeentelijke prognoses gevolgd bijgesteld aan de hand van actuele cijfers en de prognose van de directeurs.

Tabel ontwikkeling activa en passiva

ACTIVA	31-12-2014	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018
Vaste activa					
MVA	1.536.368	1.697.049	1.644.803	1.715.145	1.533.046
Financiële vaste activa	1.125.321	1.125.321	1.125.321	1.125.321	1.125.321
Totaal vaste activa	2.661.689	2.822.370	2.770.124	2.840.466	2.658.367
Vlottende activa	1.557.525	1.397.107	1.405.040	1.344.710	1.476.532
Totale activa	4.219.215	4.219.478	4.175.164	4.185.176	4.134.900
Passiva					
Eigen vermogen:	2.941.920	2.942.183	2.897.869	2.907.881	2.857.605
- Algemene Reserve					
- Bestemmingsreserves					
Voorzieningen	98.260	98.260	98.260	98.260	98.260
Kortlopende schulden	1.179.035	1.179.035	1.179.035	1.179.035	1.179.035
Totaal Passiva	4.219.215	4.219.478	4.175.164	4.185.176	4.134.900

Eigen vermogen:	2.941.920	2.942.183	2.897.869	2.907.881	2.857.605
- Algemene Reserve	2.331.989	2.332.253	2.287.939	2.297.951	2.247.675
- Bestemmingsreserves Bapo, Innovatie en Mobiliteit	609.930	609.930	609.930	609.930	609.930

De doordecentralisatie van onderwijs huisvestingsmiddelen PO en SO van de gemeente Breda naar het collectief van schoolbesturen heeft in 2014 belangrijke voortgang geboekt. Op 16 juli 2014 hebben de schoolbesturen in het PO en SO in Breda de coöperatie BreedSaam opgericht. Per 1 januari 2015 heeft deze coöperatie de verantwoordelijkheid van de onderwijshuisvesting overgenomen van de gemeente Breda. Met uitzondering van de MFA's heeft de gemeente ook het eigendom van de schoolgebouwen overgedragen aan BreedSaam.

In de meerjarenbegroting, opgesteld medio november 2014, zijn de middelen opgenomen die verwacht worden op basis van het herfstakkoord. Onderstaand overzicht betreft de door de Raad van Toezicht in de vergadering van november 2014 vastgestelde meerjarenbegroting.

Tabel meerjarenbegroting

Exploitatieoverzicht (verdicht)				
Stichting Markant Onderwijs				
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	€ 10.436.888	€ 10.374.516	€ 10.465.965	€ 10.428.917
3.2 Overige overheidsbijdragen	€ 62.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
3.5 Overige baten	€ 212.971	€ 208.207	€ 208.207	€ 208.207
3.5 Private baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal BATEN	€ 10.711.859	€ 10.614.723	€ 10.706.172	€ 10.669.124
4.1 Personele lasten	€ 9.015.548	€ 8.988.102	€ 9.034.911	€ 9.044.840
4.2 Afschrijvingen	€ 264.972	€ 282.825	€ 273.138	€ 286.448
4.3 Huisvestingslasten	€ 722.574	€ 722.574	€ 722.574	€ 722.574
4.4 Instellingslasten	€ 801.352	€ 758.387	€ 758.387	€ 758.387
Totaal LASTEN	€ 10.804.446	€ 10.751.888	€ 10.789.010	€ 10.812.249
Saldo BATEN en LASTEN	€ 92.587-	€ 137.164-	€ 82.838-	€ 143.125-
5.1 Financiële baten	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000	€ 105.000
5.2 Financiële lasten	€ 12.150	€ 12.150	€ 12.150	€ 12.150
Saldo FINANCIËLE BATEN en LASTEN	€ 92.850	€ 92.850	€ 92.850	€ 92.850
EXPLOITATIESALDO	€ 263	€ 44.314-	€ 10.012	€ 50.275-

Pas in februari 2015 en in april 2015 is duidelijk geworden welke extra middelen nu daadwerkelijk verwacht kunnen worden. Op basis hiervan wordt nu over de planperiode 2015 tot en met 2018 een positief resultaat verwacht van € 413.687. In het nieuw te ontwikkelen Bestuursondernemingsplan (B.O.P. 2016-2020) zal rekening houdend met de afspraken in het herfstakkoord een bestemming gegeven worden aan dit bedrag. Onderstaand treft u de geactualiseerde meerjarenbegroting aan.

Exploitatieoverzicht (verdicht)				
Stichting Markant Onderwijs				
	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
3.1 (Rijks)bijdragen OCW	€ 10.421.186	€ 10.487.928	€ 10.669.852	€ 10.699.418
3.2 Overige overheidsbijdragen	€ 79.195	€ 41.381	€ 21.575	€ 21.575
3.5 Overige baten	€ 208.207	€ 208.207	€ 208.207	€ 208.207
3.5 Private baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal BATEN	€ 10.708.588	€ 10.737.516	€ 10.899.634	€ 10.929.200
4.1 Personele lasten	€ 8.975.440	€ 8.949.639	€ 9.003.942	€ 9.029.439
4.2 Afschrijvingen	€ 264.972	€ 282.825	€ 273.138	€ 286.448
4.3 Huisvestingslasten	€ 722.574	€ 722.574	€ 722.574	€ 722.574
4.4 Instellingslasten	€ 801.352	€ 758.387	€ 758.387	€ 758.387
4.5 Leermiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -
4.5 Private lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal LASTEN	€ 10.764.338	€ 10.713.425	€ 10.758.041	€ 10.796.848
Saldo BATEN en LASTEN	€ 55.749-	€ 24.092	€ 141.593	€ 132.352
5.1 Financiële baten	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000
5.2 Financiële lasten	€ 12.150	€ 12.150	€ 12.150	€ 12.150

Saldo FINANCIËLE BATEN en LASTEN	€ 42.850	€ 42.850	€ 42.850	€ 42.850
EXPLOITATIESALDO	€ 12.899-	€ 66.942	€ 184.443	€ 175.202

Vanaf begrotingsjaar 2014 is er geen recht meer op de bruidsschat vanuit de gemeente. In de meerjarenbegroting is hiermee al rekening gehouden. De subsidie in het kader van schakelklassen zal sterk verminderen. Met deze aanpassingen is al rekening gehouden.

De rapportage “aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem” en een beschrijving van de belangrijkste risico’s is opgenomen onder paragraaf 9.7 van het verslag. De rapportage van de Raad van Toezicht over de wijze waarop zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek is opgenomen onder paragraaf 15. Verslag Raad van Toezicht.

10 Kwaliteitszorg

Alle Markant Onderwijs scholen werken met het administratie- en leerlingvolgsysteem Parnassys. Dit maakt het mogelijk om per school de tussentijdse leeropbrengsten en eindopbrengsten op uniforme en systematische wijze te monitoren.

In 2011 heeft Markant Onderwijs het kwaliteitsmanagement systeem *Integraal ingevoerd op alle scholen*. Met behulp van Integraal en de bovenschoolse Parnassys module kan de kwaliteit van de scholen breder en beter worden gemonitord. Het systeem bevat onder meer een cockpit met een “early warning” functie met betrekking tot de tussentijdse en eindopbrengsten, de interne doorstroom en uitstroom van de leerlingen en de gemeten tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs, de organisatie en de wijze van leiding geven. Zo wordt het voor het College van Bestuur en de schooldirectie(s) mogelijk (pro)actief in te grijpen en bij te sturen in situaties waar dat nodig is.

In 2015 wordt met externe begeleiding een scholingstraject gestart dat er op gericht is niet alleen directies en IB-ers, maar alle leerkrachten ‘data-enthousiast’ te maken en kwaliteitszorg een zaak van het hele team te maken.

Zoals al gesteld heeft de Inspectie in 2014 voor alle Markant Onderwijsscholen opnieuw het jaarlijkse basis toezicht arrangement vastgesteld. Dat houdt in dat de Inspectie geen aanwijzingen heeft dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs en/of de naleving van de wet- en regelgeving.

Markant Onderwijs nascholing

Markant Onderwijs heeft in 2013 ten behoeve van de Markant Onderwijs nascholing en deskundigheidsbevordering een inventarisatie gehouden met betrekking tot de nascholingswensen van de medewerkers. Op grond daarvan is in het schooljaar 2013-2014 de volgende interne scholing aangeboden: Rekenspecialist; Faalangst; Autisme Spectrum Stoornis; Hoogbegaafdheid en Reflectieve leraar. In het schooljaar 2014-2015 wordt de volgende interne scholing aangeboden: Hoogbegaafdheid; Signaleren van en hulp bij problemen in de fijne motoriek bij het jonge kind; Vertellen en Social Media.

11 Huisvesting

Zoals opgemerkt heeft de voorbereiding van de doordecentralisatie van onderwijs huisvestingsmiddelen PO en SO van de gemeente Breda naar het collectief van schoolbesturen in 2014 belangrijke voortgang geboekt. Dit heeft er in geresulteerd dat de coöperatie BreedSaam op 16 juli 2014 officieel is opgericht en de gemeente Breda haar verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting per 1 januari 2015 heeft ‘door gedecentraliseerd’ naar BreedSaam.

Voor wat betreft Markant Onderwijs zijn de voorbereidingen voor (ver-)nieuwbouw ten behoeve van de Toermalijn en de Tweesprong doorgezet. Dit heeft geresulteerd in voorlopige programma’s van eisen. Beide trajecten worden per 2015 overgeheveld naar BreedSaam. Voor wat betreft de Montessorischool is eind 2014 opdracht gegeven tot een onderzoek naar de luchtkwaliteit in het gebouw.

12 Governance

Markant Onderwijs hanteert de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs van de PO-Raad, vastgesteld in januari 2010 (tekst beschikbaar op www.poraad.nl). In 2011 is een interne audit gehouden om vast te stellen in hoeverre Markant Onderwijs daadwerkelijk aan alle eisen van deze code voldoet. Dit heeft geleid tot een interne rapportage met een aantal aanbevelingen, die besproken is met de Raad van Toezicht. College van Bestuur en Raad van Toezicht

bespreken jaarlijks de noodzaak tot nadere maatregelen. Dat heeft in 2014 geleid tot het opstellen van een Klokkenluidersregeling. Hiermee heeft de Raad van Toezicht op 26 november 2014 ingestemd waarna deze op 27 november 2014 door het College van Bestuur is vastgesteld. De regeling is op 1 december 2014 in werking getreden.

13 Dialoog met belanghebbenden (horizontaal)

De dialoog met de ouders van de leerlingen van de Markant Onderwijs scholen vindt op bestuursniveau plaats via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en op schoolniveau via de Medezeggenschapsraad (MR) van elke school. De GMR en de MR kennen naast een oudergeleding uiteraard ook een personeelsgeleding. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van GMR en MR zijn vastgelegd in reglementen. Daarnaast kent elke school een Ouderraad, die vooral ondersteuning verleent bij de organisatie van allerlei activiteiten. Het beleid ten aanzien van de dialoog met ouders wordt mede gestuurd door de uitkomsten van het tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoek. Het laatste onderzoek is gehouden in 2014.

De GMR van Markant Onderwijs is in 2014 zeven keer bij elkaar geweest voor overleg met de bestuurder. Aan de orde zijn onder meer geweest de meerjarenbegroting 2015 e.v., de kwaliteit van het onderwijs van Markant Onderwijs mede aan de hand van door de Inspectie uitgebrachte rapporten, het mobiliteitsbeleid, de invoering van Passend Onderwijs, de doordecentralisatie van onderwijshuisvesting vanuit de gemeente Breda naar de schoolbesturen, de vergoeding voor overblijfouders, de privacy van leerlinggegevens. Ook is de GMR betrokken geweest bij de werving van de nieuwe voorzitter College van Bestuur. Daarnaast heeft de GMR een voordracht gedaan voor een nieuw te benoemen lid van de Raad van Toezicht.

Het geïnstitutionaliseerde overleg met de gemeente Breda geschiedt deels via het Bestuurlijk Overleg Breda, het samenwerkingsverband van alle besturen van het Voortgezet en Primair Onderwijs in Breda, en op onderdelen via bilateraal overleg. Het overleg in BOB- verband had in 2014 betrekking op beleidsmatige zaken, zoals de Lokaal Educatieve Agenda en het onderwijskansenbeleid. Gegeven het openbare karakter van Markant Onderwijs onderhoudt Markant Onderwijs daarnaast uiteraard een bijzondere relatie met de gemeente waar het gaat om statutenwijzigingen, benoemingen van leden van de Raad van Toezicht en de goedkeuring van de begroting en het jaarverslag. De gemeenteraad keurde de jaarrekening 2014 en de begroting 2015 goed. Daarnaast benoemde de gemeenteraad de heer Jan van Dijk tot lid van de Raad van Toezicht per 1 januari 2015 en herbenoemde de heer Coks Glerum tot lid van de Raad van Toezicht, eveneens per 1 januari 2015.

De individuele scholen van Markant Onderwijs onderhouden in aanvulling op het voorgaande nauwe relaties met wijk- en buurtgebonden organisaties. Verder is sprake van diverse samenwerkingsverbanden gericht op specifieke doelgroepen en van participatie in diverse werk- en projectgroepen op het terrein van onder meer de aansluiting PO/VO.

Voor wat betreft de interne dialoog kan gesteld worden dat deze in een open sfeer is verlopen en een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de besluitvorming en continuïteit van Markant Onderwijs. De GMR en de MR'en maken hun eigen jaarverslag.

14 Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

Ondanks de extra financiële ruimte die beschikbaar kwam blijft het PO in vergelijking met andere onderwijssectoren karig bedeeld. Al met al is sprake van een complexe wijze van financiering waarbij de uiteindelijke bedragen op bestuursniveau erg laat bekend worden. Zo is de begroting 2015 in eerste instantie opgesteld op basis van te verwachten bedragen; uitsluitel over de definitieve bedragen werd pas begin februari 2015 gegeven.

Het primair onderwijs laat nog steeds een stijgend gebruik van digitale middelen zien. Digitalisering biedt daarbij nieuwe toepassingsmogelijkheden, die nog niet ten volle worden benut en leidt er tevens toe dat de verhouding materiële kosten (afschrijvingen) en personele lasten verandert. Dit maakt dat meer aandacht zal moeten worden besteed aan onderwijsinnovatie en de daarbij behorende kennis infrastructuur van Markant Onderwijs. Dit onderwerp zal betrokken worden bij het opstellen van een nieuwe Bestuur Ondernemings Plan voor de periode 2016-2020.

Demografisch laat het werkgebied van Markant Onderwijs een relatief stabiel beeld zien. Wel zijn er verschillen tussen scholen. Zoals vermeld maakt de Montessorischool een behoorlijke groei door. Bij de Apollo en De Springplank is sprake van een gebrek aan groei vooral onder invloed van het feit dat een deel van eerder geplande woningbouw in Breda niet doorgaat (Teteringen en Bavel).

15 Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt naast de bevoegdheden van de Gemeenteraad van Breda op basis van de Wet op het primair onderwijs en de statuten van Markant Onderwijs en naast de bevoegdheden van de Inspectie, toezicht op het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken.

Het toezicht op en de relatie met het College van Bestuur is vastgelegd in de Statuten van de Stichting, het Reglement Raad van Toezicht en het Reglement College van Bestuur. Het College van Bestuur rapporteert periodiek aan de Raad van Toezicht op basis van een afgesproken rapportagesystematiek. Hiermee krijgt de Raad van Toezicht de informatie die nodig is om het toezicht goed te kunnen uitoefenen. Daarnaast handelen Raad van Toezicht en College van Bestuur op basis van de door de PO-raad in 2010 verbindend verklaarde Code Good Governance voor het primair onderwijs.

Vanuit zijn werkgeversrol heeft de Raad van Toezicht voorjaar 2014 een procedure uitgevoerd gericht op de aanstelling van een opvolger voor de heer mr. P. Appel, als College van bestuur van de stichting Markant Onderwijs. De heer Appel heeft de stichting op eigen verzoek per 1 juni 2014 verlaten. Een benoemingsadviescommissie, bestaande uit twee leden van de Raad en vertegenwoordigers vanuit het directeurenoverleg en de GMR, heeft naar aanleiding van gevoerde gesprekken een unanieme voordracht gedaan aan de Raad. Deze heeft op 26 mei 2015 drs. J. de Kort per 25 augustus 2015 benoemd tot voorzitter van het College van Bestuur. In de periode tussen het vertrek van de heer Appel en het aantreden van de heer De Kort, heeft de heer J. van Dorst gefungeerd als bestuurder ad-interim.

De Raad van Toezicht heeft in 2014 vijf maal vergaderd met het College van Bestuur. Hierin is getoetst of het uitgezette beleid tot resultaat heeft geleid. De Raad van Toezicht heeft zich in het verslagjaar vooral gewijd aan (1) de kwaliteit van het onderwijs van Markant Onderwijs mede aan de hand van door de Inspectie uitgebrachte rapporten, (2) de verdere professionalisering van de organisatie van Markant Onderwijs, (3) de financiële ontwikkelingen, (4) de uitvoering van het Bestuurs Ondernemings Plan 2012-2016, (5) Passend Onderwijs en (6) de doordecentralisatie van de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting door de gemeente Breda naar de schoolbesturen. De beide laatste onderwerpen heeft de RvT regelmatig indringend besproken; daarover kan het volgende worden gemeld.

Bovenop de basisondersteuning die alle scholen in het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs bieden, heeft elke school in een eigen ondersteuningsprofiel vastgesteld welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat dit proces in gang is gezet, waarbij ook gebruik gemaakt is van externe deskundigheid. De Raad van Toezicht heeft ook ten aanzien van het nieuwe samenwerkingsverband vastgesteld dat een start is gemaakt maar dat de organisatie nog een verdere doorontwikkeling nodig heeft.

Voor de doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen heeft een vaste delegatie van de Raad van Toezicht alle informatiebijeenkomsten hierover bijgewoond om zich een goed beeld te kunnen vormen van het doel van de doordecentralisatie en de wijze waarop deze gestalte krijgt. Ook zijn in overleg met het College van Bestuur de risico's in kaart gebracht. Rond de zomer zijn alle formele stukken in verband met de doordecentralisatie (statuten coöperatie, businesscase, met de gemeente af te sluiten overeenkomsten) afgestemd tussen bestuurder en een vanuit de Raad van Toezicht samengestelde commissie. Daarmee heeft Markant Onderwijs een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de totstandkoming van de coöperatie BreedSaam. Het besluit tot toetreding tot de coöperatie had dan ook de instemming van de Raad van Toezicht.

De door de Raad van Toezicht ingestelde Auditcommissie adviseert gevraagd en ongevraagd de Raad van Toezicht en het College van Bestuur over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beleid en beheer van de Stichting en de door de Stichting in stand gehouden scholen. De Auditcommissie is in 2014 drie keer bij elkaar geweest. Daarnaast kent Markant Onderwijs een Treasury Comité, waarin een lid van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en de stafmedewerker Financiën en Personeel overleg voeren met de huisbankier over het beheer van de reserves van Markant Onderwijs overeenkomstig de richtlijn Beleggen en Belenen.

Een delegatie van de Raad van Toezicht heeft in 2014 een werkbezoek afgelegd aan Obs De Springplank. Ook het komende verslagjaar zal de Raad zich via werkbezoeken informeren over het door Markant Onderwijs gegeven onderwijs. Verder hebben leden van de Raad de jaarlijkse bijeenkomst met alle medewerkers bij de start van het nieuwe schooljaar bijgewoond.

De Raad van Toezicht gaat bij de invulling van zijn taak uit van drie pijlers waarop Markant Onderwijs steunt: continuïteit, kwaliteit en toegankelijkheid.

Continuïteit.

De continuïteit van de Markant Onderwijs scholen wordt primair gewaarborgd door de instroom van leerlingen. Innovaties in het onderwijs stimuleren de instroom waarbij betaalbaarheid en kwaliteit in evenwicht dienen te zijn. Voor innovatie is in dat licht voor de planperiode 2012-2016 een geoordeeld innovatiebudget vrijgemaakt. De instroom van leerlingen wordt in de praktijk bepaald door de keuze van ouders voor een school aan de hand van de criteria afstand tot de school, sfeer op de school en uiteraard de kwaliteit van het onderwijs c.q. de opbrengsten daarvan. In zijn toezichthoudende rol, richt de Raad van Toezicht zich dan ook vooral op de door Markant Onderwijs direct beïnvloedbare factoren.

Kwaliteit van het onderwijs.

De kwaliteit van het onderwijs staat de laatste jaren onder druk door bezuinigingen vanuit het rijk en de gemeente. De Raad van Toezicht stelt zich op het standpunt dat dit niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van de onderwijsuitvoering. Dit betekent dat maatregelen om de kwaliteit op orde te houden en waar nodig te verhogen door de hele organisatie van Markant Onderwijs genomen moeten worden. Het vigerende Bestuurs Ondernemings Plan 2012-2016 en de daarop gebaseerde School Ondernemingsplannen bieden daarvoor naar de mening van de Raad een goede basis.

Toegankelijkheid.

Openbaar Onderwijs biedt toegang aan iedereen. Passend Onderwijs geeft hieraan verder invulling. Markant Onderwijs zal zich blijven inzetten voor het bieden van passend onderwijs aan minder-, gemiddeld en hoger begaafden dat aansluit bij de specifieke omstandigheden van wijken en individuele leerlingen. Zo bieden de Markant Onderwijs scholen al een gedifferentieerd aanbod per wijk/buurt en is er sprake van een zeer beperkt aantal verwijzingen naar het s(b)o. Voor hoger begaafde leerlingen zijn de zogenoemde Plusklas en de HB-afdeling van Markant Onderwijs actief. Verder is de zogenoemde Parelklas van start gegaan. De Parelklas is een voorziening in een reguliere basisschool voor kinderen met een ZML-indicatie (zeer moeilijk lerende kinderen, waaronder kinderen met een Downsyndroom).

Alle scholen binnen Markant Onderwijs hebben de opdracht over het basis toezichtarrangement te beschikken dat toegekend wordt door de Inspectie. Hier wordt met de inzet en deskundigheid van alle leidinggevenden en alle medewerkers van Markant Onderwijs aan voldaan.

De Raad van Toezicht ziet voor de komende jaren de nodige uitdagingen. Door innovaties en nieuwe ontwikkelingen van buiten opgelegd en ook van binnenuit geïnitieerd, staat het nodige op stapel. Onderwerpen als de doorontwikkeling van het Passend Onderwijs, de verdere invulling van de samenwerking met de Rudolf Steinerschool en de doordecentralisatie van de onderwijshuisvestingsmiddelen zullen aandacht blijven vragen. Als Raad van Toezicht volgen wij deze ontwikkelingen kritisch in het besef dat innovatie en vernieuwing ook moeten leiden tot verbetering.

Tot slot wil de Raad van Toezicht uitspreken dat het belangrijk is voor het primair onderwijs en alle daar werkenden dat de politiek heeft ingezien dat verdere bezuinigingen ten koste gaan van de kwaliteit. De extra middelen die de komende jaren voor alle basisscholen en dus ook voor Markant Onderwijs ter beschikking komen, zijn een noodzakelijke en waardevolle aanvulling om die kwaliteit te kunnen blijven leveren waarop leerlingen en ouders mogen vertrouwen.

Wij ervaren dat het College van Bestuur, de directeuren en alle medewerkers zich inzetten voor een professioneel en kwaliteitsgericht Markant Onderwijs waarbinnen iedereen zich inzet om te bereiken waar het uiteindelijk omgaat: het beste halen uit elk kind. Wij danken dan ook iedereen voor het enthousiasme en de inzet in 2014.

Breda, 29 mei 2015

De heer drs. P.F.A. (Peter) Moerkens MPM, voorzitter

16 Bijlage: Verantwoording Prestatiebox

1. Ambities bestuursakkoord voor het primair onderwijs

Ambities gericht op opbrengstgericht werken:

1. Schoolbesturen hebben meetbare doelstellingen geformuleerd gericht op leeropbrengsten taal en rekenen.
2. Scholen werken opbrengstgericht.
3. Scholen meten de opbrengsten van vroegschoolse educatie.
4. Scholen bieden maatwerk voor excellente leerlingen, waaronder hoogbegaafde leerlingen.
5. Geen onder presterende scholen meer.
6. Scholen stimuleren ouders om thuis activiteiten te ondernemen die bijdragen aan leerprestaties.
7. Scholen maken hun opbrengsten transparant.

Ambities gericht op professionalisering:

1. De bekwaamheid van leraren in afstemmen van het onderwijs op verschillen binnen de klas is op orde.
2. De bekwaamheid van leraren met betrekking tot opbrengstgericht werken is op orde.
3. Alle leraren onderhouden hun bekwaamheden systematisch en worden gestimuleerd zich te registreren.
4. Scholen voeren een goed en effectief HRM-beleid.
5. Verbetering begeleiding en ondersteuning beginnende leraren.
6. Schoolleiders in regulier en speciaal onderwijs voldoen aan geactualiseerde bekwaamheidseisen.

2. Ambities bestuursakkoord voor Markant Onderwijs

Als Markant Onderwijs hebben we ons in 2014 gericht op de volgende ambities:

Ambities gericht op opbrengstgericht werken:

Schoolbesturen hebben meetbare doelstellingen geformuleerd gericht op leeropbrengsten taal en rekenen.

Deze doelstellingen heeft het bestuur vastgesteld in het Bestuurs Ondernemings Plan 2012-2016. De doelstellingen zijn ontleend aan het Toezichtskader van de Inspectie van Onderwijs. Ieder jaar wordt bekeken of deze doelstelling aangescherpt moeten worden.

Scholen werken opbrengstgericht.

In de periode 2012 tot 2015 is er extra geïnvesteerd om de kwaliteit en het opbrengstgericht werken naar een nog hoger plan te trekken. Door een herschikking van de algemene reserve is hier zelfs een bestemmingsreserve voor gecreëerd.

Scholen meten de opbrengsten van vroegschoolse educatie.

N.v.t.

Scholen bieden maatwerk voor excellente leerlingen, waaronder hoogbegaafde leerlingen.

Begin 2010 is de bovenschoolse Plusklas binnen Markant Onderwijs van start gegaan. Deze plusklas is een voorziening die moet worden gezien als onderdeel van en aanvulling op de 'compacting en verrijgings programma's'. In de plusklas ontmoeten de leerlingen andere hoogbegaafde leerlingen en worden ze gericht begeleid om hun leerstrategieën te ontwikkelen. Daarnaast werken de leerlingen aan hun sociale vaardigheden en leren zij hun sterke kanten zinvol en effectief te gebruiken. Ook andere scholen binnen Markant Onderwijs hebben in meer of mindere mate een plusklas ingericht.

Fulltime onderwijs voor hoogbegaafde kinderen wordt geboden op de Montessorischool in de HB-afdeling. Op 1 oktober 2014 telde de HB-afdeling 80 leerlingen. Voor het schooljaar 2015-2016 is er plaats voor 88 leerlingen.

Geen onder presterende scholen meer.

Naast het werken aan de resultaten in groep 8 worden ook de tussentijdse opbrengsten in de groepen 3 tot en met 8 gemonitord; In de kwartaalgesprekken met de directies van de verschillende scholen is hier periodiek aandacht voor. Inmiddels gebruikt Markant Onderwijs ParnasSys Integraal. Hierdoor kunnen middels analyses leraren, directies en bestuur tijdig geïnformeerd worden over de stand van zaken en kan tijdig bijgestuurd worden. Aan de invoering van ParnasSys Integraal is een scholingstraject voor Intern Begeleiders en Directieleden vooraf gegaan onder begeleiding van Hans van Rijn Consultancy. Dit scholingstraject is in 2014 voortgezet.

Scholen stimuleren ouders om thuis activiteiten te ondernemen die bijdragen aan leerprestaties.

Hierop is nog niet ingestoken.

Scholen maken hun opbrengsten transparant.

In dit jaarverslag (paragraaf 7.2) wordt inzicht gegeven in de opbrengsten. Daarnaast publiceert elke school zijn opbrengsten op de website. Met ParnasSys Integraal is het eveneens mogelijk periodiek de resultaten te analyseren. Deze analyses worden besproken tussen bestuur en directies en waar nodig worden passende maatregelen genomen.

Ambities gericht op professionalisering.

Door middel van de gesprekkencyclus en het op orde houden van het bekwaamheidsdossier wordt aan het onderhouden en stimuleren gestalte gegeven. Naast scholing op schoolniveau heeft Markant Onderwijs in 2014 een de scholing op bestuursniveau gecontinueerd. Daarbij is niet alleen gebruik gemaakt van externe docenten maar hebben ook eigen personeelsleden workshops verzorgd. In het schooljaar 2013-2014 is de volgende interne scholing aangeboden: Rekenspecialist; Faalangst; Autisme Spectrum Stoornis; Hoogbegaafdheid en Reflectieve leraar. In het schooljaar 2014-2015 wordt de volgende interne scholing aangeboden: Hoogbegaafdheid; Signaleren van, en hulp bij problemen in de fijne motoriek bij het jonge kind; Vertellen en Social Media. In schooljaar 2014-2015 wordt scholing aangeboden op de hoofdthema's ICT en 21st Century Skills, Didactiek en organisatie van het onderwijs, Algemeen (o.a. timemanagement, omgaan met werkdruk) en Passend Onderwijs

Verbetering begeleiding en ondersteuning beginnende leraren.

Voor beginnende leerkrachten is een inwerkplan opgenomen in de beleidsnotitie "Introductie Nieuw Personeel". Tot nieuw personeel worden niet alleen startende leerkrachten gerekend maar ook personeel dat vanuit een andere school instroomt. Inmiddels is in de nieuwe cao PO uitdrukkelijk aandacht voor startende leraren. In verband hiermee is de beleidsnotitie "Startende Leraar" opgesteld en besproken in het Directeurenoverleg en de GMR.

Schoolleiders in regulier en speciaal onderwijs voldoen aan geactualiseerde bekwaamheidseisen.

Alle directeuren zijn ingeschreven in het schoolleidersregister PO (voorheen NSA). Door middel van nascholing, cursussen en intervisiebijeenkomsten werken zij aan het voldoen aan de bekwaamheidseisen.